

NWIB JAARVERSLAG 2018

Koninklijk Nederlands Instituut Rome

Inhoudsopgave

1. Terugblik vanuit missie en beleid	3
2. Activiteiten	4
a. Onderwijs	4
b. Onderzoek	5
c. Studenten en bursalen	6
d. Wetenschapsgebieden	7
e. Promotie en voorlichting	8
f. Samenwerking	8
g. Valorisatie / maatschappelijke impact	9
3. Middelen	10
a. Personeel	10
b. Huisvesting en ICT	11
c. Bibliotheek	13
d. Communicatie	13
e. Financiën	14
4. Klantanalyse en waardering	15
a. Waardering	15
b. Gebruik van producten en diensten	15
c. Tijdsbesteding	17
Bijlage 1 Onderwijsproductie	18
Bijlage 2 Wetenschappelijke productie	21
Bijlage 3 Valorisatie activiteiten	33
Bijlage 4 Studenten en bursalen	34
Bijlage 6 Overzicht personeel	39
Bijlage 7 Financiële verantwoording	40
Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad	42

1. Terugblik vanuit missie en beleid

In het verslagjaar 2018 heeft het KNIR een begin gemaakt met de in de strategienota 2018-2022 vastgelegde beleidsvoornemens. Uitgangspunt daarbij is het voortbouwen op de gunstige resultaten die in de eraan voorafgaande periode zijn geboekt in de beide domeinen van onderwijs en onderzoek. De ambitie is om het niveau hiervan, in kwantiteit en kwaliteit, te handhaven en zo mogelijk uit te breiden. De aanzienlijk uitgebreide infrastructuur van het in de periode 2014-2017 ingrijpend verbouwde Instituut nodigt hiertoe uit. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2018 een begin is gemaakt met de programmering van parallelle cursussen, waardoor het onderwijsvolume opnieuw is toegenomen.

De resultaten over 2018 maken duidelijk dat dergelijke groei weliswaar wordt gerealiseerd, maar ook dat de grenzen hiervan nadrukkelijk in zicht komen. Dit houdt niet verband met de beschikbare faciliteiten, want die worden nog onderbenut, in het bijzonder wat betreft de ruimtes bestemd voor logies door cursisten en begeleidende docenten. Uitbreiding van activiteiten, zeker ook in de zin van verbreding van de disciplinaire focus, vergt grote inspanningen van de staf en leidt bij een handhaving van de bestaande stafomvang tot verhoogde werkdruk die in de loop van het verslagjaar aanleiding is geworden tot zorg. Deze situatie is ten dele en tijdelijk opgevangen door uitbreiding van de ondersteunende staf, maar niet door versterking van de wetenschappelijke staf, terwijl die juist een voorttrekkersrol speelt bij het initiëren van nieuwe activiteiten. Helder is dat inmiddels een plafond bereikt is en dat verdere ambities consequenties dienen te hebben voor de omvang van vooral de wetenschappelijke staf en voor de efficiënte organisatie van de ondersteuning.

Conform de strategienota 2018-2022 heeft het KNIR in het verslagjaar initiatieven genomen om het doelgroepenbeleid, dat al vele jaren met gunstige resultaten wordt ingezet in het domein van het onderwijs, ook anderszins toe te passen, in het bijzonder ten aanzien van het onderzoek en de kweek van wetenschappelijk talent. Daartoe is het instrument van de KNIR Colloquia ontwikkeld en aan het werkveld aangeboden. Doelgroep hiervan zijn early- en midcareer onderzoekers verbonden aan de NWIB-universiteiten. Hen wordt - in competitie - de mogelijkheid geboden een wetenschappelijke bijeenkomst van een zekere omvang te organiseren in Rome. De belangstelling hiervoor is in het verslagjaar massaal gebleken, hetgeen een scherpe selectie (met een slagingspercentage van circa 10%) noodzakelijk heeft gemaakt. In het verslagjaar heeft een eerste van dergelijke Colloquia plaats gehad, en is de planning van de Colloquia voor 2019 uitgevoerd. Een vergelijkbaar grote belangstelling heeft zich voorgedaan bij het initiatief om -- ook in 2019 -- een postacademische workshop *Female Leadership in Academia* te organiseren gericht op vrouwelijke academici die belangstelling hebben om op de hoogste niveaus bestuurlijke posities in te nemen. Ook hiertoe is in het verslagjaar een selectie georganiseerd (slagingskans van circa 35%).

Beide uit de strategienota 2018-2022 voortvloeiende initiatieven maken duidelijk dat een op acquisitie gericht beleid succesvol kan zijn in het mobiliseren van doelgroepen die conventioneel niet gericht zijn op de kansen die een Instituut als het KNIR biedt.

Het in dezelfde strategienota geformuleerde voornemen om getalenteerde jonge onderzoekers afkomstig uit de Nederlandse universiteiten langduriger aan het KNIR te binden en aldus mede de wetenschappelijke staf te versterken is niet uitgevoerd, voornamelijk vanwege de aanzienlijke financiële lasten.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in verslagjaar

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekende ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor / Honours	8	81	72	431	60	10	30
Bachelor & (Research) Master	2	12	26	72	90	0	10
(Research) Master	3	16	48	51	90	0	10
(Research) Master & PhD	8	104	79	477	65	8	27
Postacademisch	1	8	5	n.v.t.	74	13	13
Overig (o.a. externe cursussen)	12	154	90	721	65	5	30
TOTALEN	34	375	320	1752	75	5	20

In bijlage 1 is een complete lijst van alle onderwijsactiviteiten 2018 te vinden.

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekende ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Verslagjaar 2018	34	375	320	1752	75	5	20
Verslagjaar 2017	30	381	303	1597	80	3	17
Verslagjaar 2016	29	418	257	1581	81	4	15

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het aantal cursussen licht blijft toenemen, evenals het aantal toegekende ECTS en het aantal cursusedagen. De doelstelling om programmering van parallelle cursussen - mogelijk sedert de verbouwing van het souterrain in 2017 - tot stand te brengen is gehaald, zoals blijkt uit het aantal cursusedagen (320), dat alleen mogelijk is door tegelijkertijd meer dan één cursus te verzorgen dan wel faciliteren.

Het tempo van de groei neemt af, zoals te zien valt uit de enigszins dalende aantallen studenten: dit maakt duidelijk dat de gemiddelde groepsomvang licht daalt, terwijl de omvang (in dagen en EC) van de verzorgde cursussen toeneemt. Dit duidt erop dat de grenzen van de te verwachten studentbelangstelling in zicht komen. Hierbij speelt een belangrijke rol het al in diverse eerdere jaarverslagen geconstateerde feit dat het voor studenten in BA en éénjarige MA-opleidingen in toenemende mate moeilijk dan wel onmogelijk blijkt om een korte periode (8 tot 12 dagen) in het buitenland te verblijven.

Verbreiding buiten het primaire focusgebied van de humaniora blijft langzaam toenemen, vooral binnen het (beperkte) onderwijsaanbod voor Bachelor studenten: hier groeit een belangstelling voor KNIR-onderwijs in niet-conventionele disciplines, inclusief bètawetenschappen zoals medicijnen en wis- en natuurkunde. Dit komt mede voort uit de steeds intensievere samenwerking met University Colleges en Honours Academies. Verdere investering in verbredingsstrategieën gericht op niet-alfa Bachelor studenten biedt daarom kansen. Op graduate niveau is hiervoor daarentegen, zoals blijkt uit de cijfers, weinig belangstelling te verwachten, en heeft investeren in verbreding slechts in zeer geringe mate effect.

In 2018 is geëxperimenteerd met doelgroepgericht postacademisch onderwijs, in de vorm van een workshop voor Nederlandse journalisten rond de Italiaanse verkiezingen van maart 2018, verzorgd door correspondent Andrea Vreede die als Journalist in Residence aan het KNIR verbonden was. Blijkens de hieruit voortvloeiende publicaties in de pers, op korte en lange termijn, is het effect hiervan positief en herhaling van dit type onderwijs interessant.

Ook is in het verslagjaar veel energie gestoken in het ontwerpen en in gang zetten van een Engelstalig minorprogramma *Italian History and Art* met een omvang van 30 ECTS dat zich nadrukkelijk richt op BA2-3 studenten van de opleidingen geschiedenis en kunstgeschiedenis van de NWIB-universiteiten. Dit door het KNIR ontwikkelde initiatief zal in samenwerking met het NIKI worden uitgevoerd met ingang van het academisch jaar 2019-2020. Daartoe is een programmacommissie van docenten uit de betreffende vakgebieden en universiteiten gevormd die het didactisch programma heeft vormgegeven. Dit is vervolgens aan de betreffende examencommissies ter erkenning voorgelegd, met gunstige resultaten.

Deze ontwikkelingen maken duidelijk dat verdere groei van het onderwijsaanbod mogelijk en gewenst is, maar wel aanzienlijke op acquisitie gerichte inspanningen zal vergen.

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2018	2017	2016
Promotieonderzoeken (verdedigd)	4	3	2
- eigen staf (co)promotor	1	1	0
- deelnemende universiteiten	3	2	2
Promotieonderzoeken (begeleiding)	29	26	30
- eigen staf (co)promotor	6	4	4
- deelnemende universiteiten	23	22	26
Expedities en/of (veldwerk)projecten	1	2	5
Wetenschappelijke bijeenkomsten	52	57	48
Wetenschappelijke publicaties staf	25	19	22
Wetenschappelijke presentaties staf	26	34	36

Tabel 2.4 Top 5 wetenschappelijke bijeenkomsten 2018

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
<i>Pietro pittore Arretino: una parola complice per le arti (17-19 oktober)</i>	Congres	170	i.s.m. Università di Roma La Sapienza, Università della Tuscia, Fondazione Cini Venezia
<i>Libri e album di disegni nell'età moderna, 1550-1800 (30 mei - 1 juni)</i>	Congres	80	i.s.m. Accademia delle Belle Arti Roma
<i>Diverging Trajectories: Urbanism and the Roman Conquest of Italy (27-28 juni)</i>	Congres	80	i.s.m. Queens University, Saint Mary's University
<i>Fiamminghi al Sud. Oltre Napoli (20-21 september)</i>	Congres	80	i.s.m. Università della Calabria
<i>Termini. Cornerstone of Modern Rome (9 februari)</i>	Boekpresentatie	60	

In bijlage 2 is een complete lijst van de wetenschappelijke activiteiten in het verslagjaar 2018 toegevoegd.

De onderzoeksactiviteiten van het KNIR laten ook in 2018 een constant en stabiel patroon van hoge productiviteit zien. Het verloop van aan het Instituut gekoppelde promotieprojecten is gezond, doordat er in vergelijkbare mate zowel projecten worden afgesloten als gestart.

De wetenschappelijk productie van de staf is, ondanks wisselingen in de samenstelling, constant en van een opmerkelijk hoog niveau gegeven de beschikbare onderzoekscapaciteit van 1,1 fte.

Zoals steeds blijken de meest succesvolle wetenschappelijke bijeenkomsten voort te komen uit vaak langdurige samenwerkingsverbanden van het KNIR met onderzoekers afkomstig uit universiteiten en wetenschappelijke instellingen in het gastland Italië.

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2018	2017	2016
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	15	28	13
Traineeships (postacademisch)	4	2	3
Studiebeurzen onderzoek (aantal personen)	28	37	33
Studiebeurzen onderzoek (totaal aantal weken)	220	198	201
Studiebeurzen onderwijs (aantal personen)	221	230	188
Studiebeurzen onderwijs (totaal aantal dagen)	2285	2550	2235
Stagebemiddelingen land van vestiging	0	0	0
Stagiairs bij het instituut::	3	7	4
- Uit Nederland	1	2	2
- Uit Italië	2	4	2
Overige faciliteiten			

In bijlage 4 is een complete lijst van de studenten en promovendi die al dan niet met een beurs aan het KNIR onderzoek hebben verricht en hierin begeleid zijn door de academische staf van het KNIR.

De in 2017 geconstateerde plotselinge opleving in de belangstelling van studenten die voor het schrijven van eindschrijfties een beroep doen op de faciliteiten van het KNIR blijkt incidenteel geweest te zijn. In het verslagjaar 2018 heeft deze doelgroep opnieuw een veel beperktere omvang bereikt, in lijn met hetgeen zich sedert 2013 voordoet. De omvang van deze doelgroep lijkt zich nu rond het getal 15 te stabiliseren, en te verwachten is dat dit ook in de komende jaren constant blijft.

De belangstelling van jonge onderzoekers om een studieverblijf aan het KNIR door te brengen is betrekkelijk constant. Wel valt op dat hiervoor minder personen in aanmerking komen, terwijl hun verblijven gemiddeld langer duren dan in eerdere jaren.

Het beroep dat wordt gedaan op studiebeurzen voor het volgen van KNIR-cursussen heeft sedert 2017 een stabiel niveau bereikt. Dit hangt uiteraard samen met het in de paragrafen 1. en 2.a. geconstateerde feit dat de omvang van het door het KNIR verzorgde curriculum een plafond heeft bereikt.

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2018	2017	2016
Archeologie en oudheidstudies	28	27	29
Kunstgeschiedenis	12	14	13
Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	15	24	27
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	0	0	3
Liberal Arts & Sciences	30	23	21
Andere wetenschapsgebieden, te weten:			
Rechten, economie, bouwkunde, natuurwetenschappen, geneeskunde	15	12	6
Totaal	100%	100%	100%

De disciplinaire focus van het KNIR op een breed samenstel van vakgebieden uit de humaniora en aanpalende disciplines zoals de rechtsgeschiedenis blijft stabiel. De ambitie om deze focus aanvullend te verbreden en hierbij ook wetenschappers te betrekken uit andere domeinen die niet traditioneel op een instelling als het KNIR georiënteerd zijn, blijft beperkt tot enkele incidentele activiteiten die niet structureel verankerd raken. Dit komt voort uit het feit dat de vraag die vanuit deze vakgebieden komt niet anders dan incidenteel is, waardoor het moeilijk blijkt dergelijke belangstelling voor de faciliteiten van het KNIR te bestendigen. Daar staat tegenover dat de vraag naar het gebruik van KNIR-faciliteiten minimaal constant en potentieel groeiend is in de vakgebieden waarmee al beproefde relaties bestaan, en dat de vraag vanuit de Liberal Arts (& Sciences) en Honours programma's blijft toenemen en duidelijk een groeipotentieel heeft. Dit is dan ook het domein waarop het KNIR zich richt in zijn verbredingsstrategie.

e. Promotie en voorlichting

Tabel 2.7 Promotie- en voorlichtingsactiviteiten

Aantallen	2018	2017	2016
Aanwezigheid beurzen NL	0*	0*	0*
Aanwezigheid beurzen in vestigingsland	0	0	0
Aantal bezochte HO instellingen NL	10	7	8
Aantal bezochte HO instellingen land van vestiging	15	17	14

*Exclusief de frequente voorlichtingsactiviteiten van de KNIR-ambassadeurs binnen de Nederlandse universiteiten en vakorganisaties.

Het hoort niet tot de missie van het KNIR om in het gastland informatie te verstrekken over het Nederlandse universitair systeem. Het Instituut krijgt ook geen of amper vragen hierover, omdat deze informatie voor Italiaanse studenten makkelijk toegankelijk is. De academische staf van het KNIR onderhoudt daarnaast wel een uitgebreid netwerk binnen de Italiaanse en Nederlandse universiteiten, en bezoekt deze regelmatig.

Voor de promotie van het Instituut binnen de Nederlandse universitaire gemeenschap wordt daarnaast en met veel succes gebruik gemaakt van de zeer actieve en gemotiveerde groep KNIR-ambassadeurs (zie ook onder 3.d.): zij verzorgen aan de 6 NWIB-universiteiten stands tijdens voorlichtingsrondes (internationalisering, minoraanbod) en geven tijdens colleges presentaties aan grote groepen studenten over de kansen die een Instituut als het KNIR hen biedt.

Om de bekendheid van het KNIR en de overige NWIB-instituten binnen de Nederlandse universiteiten te vergroten heeft in juli 2018 een Stakeholdersconferentie plaatsgevonden, mede op initiatief van het KNIR dat ook bij het ontwerp van het programma en de uitvoering hiervan nauw betrokken was.

f. Samenwerking

Bij de organisatie van wetenschappelijke activiteiten werkt het KNIR in de meeste gevallen samen met instellingen in Nederland enerzijds en in Italië (in het bijzonder Rome) anderzijds, zoals wordt weergegeven in bijlage 2.3. Dit blijkt telkens de meest geijkte werkwijze om productief vorm te geven aan de missie van het KNIR: het bieden van een internationale springplank aan onderzoek dat aan de Nederlandse universiteiten wordt uitgevoerd. Ook op het gebied van onderwijs wordt samengewerkt met verwante instellingen, zoals vermeld in bijlage 1; in bijna alle gevallen worden de landelijke onderzoekscholen betrokken bij door het KNIR aangeboden cursussen op MA-plus niveau, maar ook andere verbanden, zeker als deze een nationaal bereik hebben -- bijvoorbeeld Masterlanguage -- worden als partner betrokken bij het KNIR onderwijs. Daarnaast worden per cursus af en toe samenwerkingsverbanden georganiseerd, met Italiaanse universiteiten, andere buitenlandse academies in Rome en andere NWIB Instituten. Door de voorsprong van het KNIR in het verzorgen van intensief onderwijs voor zeer gevorderde en geselecteerde studenten komt daarbij vaak het initiatief en het leeuwendeel van de werklast bij de staf van het KNIR te liggen.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantallen	2018	2017	2016
Bijeenkomsten voor algemeen publiek	14	17	22
Publicaties gericht op een algemeen publiek	2	2	4
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	20	23	21
Mediaoptredens staf	3	4	5
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.	7	7	4

De volledige lijst van de betreffende activiteiten is opgenomen in bijlage 3.

Het KNIR organiseert jaarlijks een flink aantal bijeenkomsten waarmee een talrijk algemeen publiek in Rome en in Nederland wordt bereikt. Hoogtepunt hierbij was opnieuw *De Nacht van Rome* in het Amsterdamse debatcentrum De Balie waarbij circa 300 mensen enthousiast kennis namen van de activiteiten van het KNIR. Daarnaast staan jaarlijks enkele vaste momenten bedoeld voor het Romeinse publiek op de KNIR-agenda, zoals een *Open Garden Day* en een *Giornata Porte Aperte*. De KNIR Artist in Residence -- in 2018 boekontwerper Irma Boom -- droeg bij aan deze 'public outreach' door presentaties van haar werk, zowel aan het begin als aan het einde van het drie maanden durende verblijf op het KNIR.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2018	2017	2016	
Directie en management	0,1	0,1	0,1	
Directeur (wp of obp)	0,1	0,1	0,1	Detachering
Overig management				
Wetenschappelijke staf	3,9	3,9	3,9	Detachering
Onderzoekformatie	1,1	1,1	1,1	
Onderwijsformatie	2,8	2,8	2,8	
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers*	4	6	7	
Onderzoekformatie	3	5	5	
Onderwijsformatie				
Stagiairs	1	7	4	
Onderzoeksformatie	0	1	4	
Onderwijsformatie				
Bibliotheek	2,4	2	2	Lokaal
Niet-wetenschappelijke staf	5,55	5,35	4,98	
secretariaat	2,8	2,6	2,23	Lokaal
financieel beheer	0,75	0,75	0,75	Lokaal
gebouwgebonden functies	2	2	2	Lokaal
diverse ondersteuning	0	0	0	
Totalen	11,95	11,35	10,98	

KNIR fellows in 2018: prof.dr. Lodi Nauta, prof.dr. Frits van Oostrom

Affiliated KNIR researcher in 2018: dott.ssa Agnese Fischetti

KNIR / Akademie van Kunsten Artist in Residence: Irma Boom (september-december 2018)

Journalist in Residence: Andrea Vreede (februari-april 2018)

NB gecursiveerde aantallen betreffen posities niet ten laste van het personeelsbudget van het KNIR.

In het verslagjaar 2018 hebben zich opnieuw diverse wijzigingen voorgedaan in de personele bezetting. Met ingang van 1 februari 2018 heeft dr. Jeremia Pelgrom een positie als UD aanvaard binnen de RUG (departement geschiedenis). Na een overgangperiode van 6 maanden met een gedeeltelijke detachering, is deze overgang definitief geworden per 1 september 2018 bij de beëindiging van zijn detacheringstermijn van 6 jaar (vanuit de Radboud Universiteit). Gedurende de overgangperiode is zijn takenpakket deels waargenomen door oudheidkundige drs. Andrea Vreede, die tevens als Journalist in Residence aan het KNIR verbonden was. Per 1 september 2018 zijn de taken van Pelgrom overgenomen door dr. Tesse Stek, UHD en hoofd van het departement archeologie aan de Universiteit Leiden, die na een selectieprocedure via de gebruikelijke detacheringconstructie als hoofd van de afdeling Oudheid is aangesteld.

Ook in de ondersteunende diensten deden zich wijzigingen voor. Opnieuw werd de bibliotheekstaf op tijdelijke basis uitgebreid, om de werkdruk in verband met het decollectioneringsproject op te vangen. Daarnaast werd er

vanuit de RUG tijdelijk een UB-medewerker, Galina Lazarov, gedurende 4 maanden naar het KNIR gedetacheerd (januari tot april) om te werken aan het bibliografisch ontsluiten en bekend maken van de nog niet beschreven oude drukken uit de collectie van het KNIR. Dankzij haar inzet is nu de volledige collectie oude drukken bibliografisch ontsloten.

Het secretariaat werd opnieuw tijdelijk versterkt, en heeft nu een omvang van 2,8 fte bereikt. Dit betreft een aanzienlijke uitbreiding (in 2013 betrof het een omvang van 2,03 fte) die verband houdt met de invoering van een Client Relation Managementsysteem (sedert 2015) dat grote opstartproblemen kent, alsmede met de algemeen toegenomen werkdruk.

Het in beleidsplan 2018-2022 opgenomen voornemen om vanaf 2018 junior fellows aan te trekken is niet uitgevoerd, voornamelijk op grond van door de penvoerder aangevoerde financiële overwegingen. Hierdoor is de beoogde versterking van de wetenschappelijke staf niet tot stand gekomen.

De aanzienlijke uitbreiding van de door het KNIR ontplooiden activiteiten in de periode sedert 2014, mede mogelijk gemaakt door de verbouwing van het pand in de jaren 2014-2017, heeft geleid tot een algemene verhoging van de werkdruk die in het verslagjaar door diverse geledingen van de staf als zorgwekkend is gekenschetst en deels tot ziekteverzuim aanleiding heeft gegeven. Om deze tendens te ondervangen heeft het Instituut geïnvesteerd in versterking van de ondersteunende staf (secretariaat en bibliotheek), meestal op projectmatige basis. Binnen de academische staf is er evenwel geen sprake van versterking, aangezien de omvang hiervan al vele jaren constant is en de aanstelling van junior fellows niet is gerealiseerd. Ook hier is echter sprake van een zeer sterk toegenomen werkdruk. Een en ander noopt tot reflecties over een plafond aan de te ontplooiën activiteiten, dan wel een investering in uitbreiding van de academische staf.

b. Huisvesting en ICT

In het verslagjaar 2018 heeft het KNIR kunnen profiteren van de resultaten van de grote verbouwingcampagne uit de jaren 2014-2017. Daarbij zijn diverse nieuwe faciliteiten voor onderwijs en onderzoek gerealiseerd en is de logiescapaciteit aanzienlijk toegenomen, in het bijzonder ten behoeve van cursisten en hun begeleiders (uitbreiding van 130%). Er is een begin gemaakt met de uitvoering van de ambitie om deze nieuwe ruimtes in te zetten voor een toenemend aantal gebruikers, zoals blijkt uit tabel 3.2., maar verdere acquisitie is mogelijk en wenselijk.

Hoewel bij de verbouwingcampagne grote delen van het KNIR-gebouw zijn gerenoveerd, blijken er nog tekortkomingen te bestaan. In 2018 is dat gebleken uit een serie problemen met de verwarming, de (warm)watervoorziening en de elektriciteit. Dit leverde dermate ernstige situaties op dat tot tweemaal besloten is alle gasten en bewoners uit het KNIR-gebouw elders te huisvesten en ze te compenseren voor het vaak langdurige gebrek aan woongenot.

Wat ICT betreft heeft het KNIR in het verslagjaar 2018 enkele onderdelen van de voorhanden apparatuur en software vervangen, en apparatuur aangeschaft voor de inrichting van een nieuwe onderwijsruimte in het souterrain, voor een bedrag van in totaal minder dan 9.000 euro.

Het verslagjaar 2018 kent 10% meer overnachtingen dan in het voorgaande jaar. Het totaal aantal gasten in 2018 bedroeg 6397 tegenover 5815 in 2017. Deze groei is geheel te verklaren door een flinke stijging in het aantal

cursisten, van 2392 in 2017 naar 3005 in het verslagjaar 2018. In tabel 4.1 verderop onder het kopje '5. Huisvesting' worden deze 6397 overnachtingen verder uitgesplitst naar verschillende categorieën gasten en hun herkomst. Hoewel er een groei is in het aantal overnachtingen, is de gemiddelde bezettingsgraad gedaald. Dit is te verklaren door de verbouwing in de zomer van 2017, waardoor er in de *Foresteria* (benedenverdieping) extra ruimtes beschikbaar zijn gekomen. Deze extra capaciteit staat nu voor 100% in de noemer, waardoor per saldo de bezettingsgraad daalt ten opzichte van 2017.

In tabel 3.2 staan de bezettingsgraden voor de kamer in de *Foresteria* (souterrain) en de overige kamers. Vorig jaar werd voor de stafkamers de kamer als eenheid gebruikt, en werd voor de *Foresteria* de bezetting per bed gerekend. In de praktijk blijken in drukke onderwijsperiodes studenten vaak op stafkamers te verblijven, begeleiders overnachten soms in de *Foresteria*. Daarom is er voor gekozen de bezettingsgraad voortaan overal op kamerniveau te berekenen: d.w.z. de kamer is bezet ongeacht of er een of meer gasten zijn. Per kamer wordt maximaal één overnachting per nacht gerekend.

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

Ruimten	Bezetting	Maximaal beschikbaar	Bezettingsgraad
Gastenverblijven cursisten en begeleiders (7 kamers)	1199	2555	47%
Gastenverblijven onderzoekers en gasten (11 kamers)	2810	4015	70%
Totalen	4009	6570	61%

Uit deze cijfers komt naar voren dat de ruimtes nog niet optimaal benut worden. Dit betreft in het bijzonder een mini-appartement in het souterrain dat ten behoeve van begeleidende docenten is ingericht. In de praktijk vindt er een concentratie van activiteiten plaats in het hoogseizoen waardoor, zoals gemeld, het zeer regelmatig voorkomt dat studenten gebruik maken van vrije kamers voor staf.

Het aantal betaalde overnachtingen in het verslagjaar 2018 bedroeg 2275 tegenover 1605 in het jaar 2017. Dit is een gunstige ontwikkeling. De overige overnachtingen betreffen bursalen en cursisten, dan wel gasten van activiteiten georganiseerd door het KNIR.

c. Bibliotheek

Tabel 3.3

	2018	2017	2016
Aantal boeken	35.597	ca. 59.000	62.620
Aantal tijdschriften	237	312	306
Aantal digitale bestanden			
- in KNIR	1117	947	649
- in URBS	ca. 4300	ca. 4.000	3.500
Aantal nieuw verworven titels			
- boeken	205	280	351
- tijdschriften	21	15	0
- digitale bestanden	via RUG	ca. 300	> 400 (via RUG)
Omvang collectie in lopende meters	1.459	n.t.b..	1.800
Aantal unieke bezoekers	144	ca. 150	177

Het omvangrijke, in 2015 gestarte decollectioneringsproject is in het verslagjaar afgesloten. Als gevolg hiervan is het boekenbezit van het KNIR aanzienlijk gereduceerd, in aantallen en volumes, en telt per einde 2018 ruim 35.500 titels (tegen ruim 60.000 titels bij aanvang van dit project). De omvang is gereduceerd met 350 strekkende meters tot bijna 1500 meters. Bij de herinrichting van de 2 nieuwe magazijnen in het souterrain is de volledige collectie schoongemaakt. Alle overgebleven tijdschriften zijn opnieuw geplaatst en van een nieuw catalogusnummer voorzien. De geplande en wenselijke installatie van klimaatkasten ten behoeve van een correcte huisvesting van de omvangrijke collectie oude en kostbare werken is niet uitgevoerd, omdat het beschikbare budget hiervoor ontoereikend bleek.

In de loop van het decollectioneringsproject is geconstateerd dat een deel van de collectie oude drukken niet of niet adequaat bibliografisch was ontsloten en toegankelijk gemaakt. Om in deze ernstige lacune te voorzien heeft de UB van de RUG een medewerker, Galina Lazarov, gedurende 4 maanden naar het KNIR gedetacheerd (januari tot april) om dit specialistische werk uit te voeren. Dankzij haar inzet is nu de volledige collectie oude drukken bibliografisch ontsloten.

Tevens is een begin gemaakt met het digitaal beschikbaar maken van enkele bijzondere onderdelen van het KNIR-archief, in het bijzonder de fotocollectie van C.C. van Essen, die van 1946 tot 1963 als archeoloog aan het Instituut verbonden was en in deze periode een uitgebreide fotografische documentatie over Rome en omgeving heeft vervaardigd.

d. Communicatie

Ook in het verslagjaar 2018 is gebleken dat de meest effectieve communicatiestrategie vorm krijgt in het onvolprezen werk van de zeer actieve groep KNIR-ambassadeurs, en in het verlengde hiervan de uit KNIR-alumni bestaande redactie van het publiekstijdschrift *Roma Aeterna*. Niet alleen weten zij via aanwezigheid tijdens

beurzen, voorlichtingsdagen en colleges effectief de aandacht te vestigen van de doelgroep op de voor hen beschikbare kansen die het KNIR biedt; ook nemen zij ambitieuze initiatieven die zij tot een groot succes weten te ontwikkelen, juist binnen de voor het KNIR zo interessante doelgroepen van studenten en jonge onderzoekers die nog niet met het KNIR bekend zijn. Hoogtepunt hierbij was in 2018 de derde editie van *De Nacht van Rome*, die op 26 mei 2018 een groep van bijna 300 personen in het uitverkochte zalencentrum De Balie in Amsterdam wist samen te brengen, om te luisteren naar presentaties door KNIR-alumni en naar debatten met prominente denkers en politici.

Effectief als communicatiestrategie bleef ook het beleid om systematisch wervende advertenties te plaatsen in door studenten geredigeerde en op hun medestudenten in vooral de geesteswetenschappen gerichte vakbladen.

Steeds problematischer werd evenwel de effectieve implementatie van een samenhangend systeem van Client Relation Management waar al sedert 2014 aanzienlijke investeringen voor zijn vrijgemaakt, en waaraan ook in 2018 aanvullende secretariële inzet werd besteed; opnieuw kon ook in het verslagjaar 2018 niet het gewenste resultaat worden geboekt.

e. Financiën

Tabel 3.4 Financiële hoofdlijnen

	Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Baten	1.951.600	1.893.527	1.822.403
Lasten	1.942.600	1.869.945	1.799.610
Saldo	9.000	23.582	22.793

Het verslagjaar 2018 is afgesloten met een positief saldo van 23,5 k€ tegenover 9 k€ begroot. Dit is de resultante van onder meer (de grotere verschilposten):

- Lagere activiteitengebonden kosten, vooral veroorzaakt door het niet aantrekken van junior fellows.
- Hogere incidentele inhuur derden. Dit betreft eenmalige juridische ondersteuning bij een ontslagprocedure. Deze procedure is in oktober 2018 afgerond.
- De externe inkomsten uit het verrichten van onderzoek door KNIR was begroot op 35 k€, maar blijkt in de praktijk niet realistisch. Voor het jaar 2019 zijn deze inkomsten niet meer begroot.
- De inkomsten uit verhuur van gastenverblijven zijn iets lager dan begroot; hierbij speelt een rol dat in het verslagjaar 2018 de gastenverblijven tweemaal zijn geëvacueerd vanwege gebreken aan het gebouw, en de gasten noodgedwongen elders zijn gehuisvest en gecompenseerd
- De post overig bij lasten/bureaunkosten valt hoger uit door onder meer hogere schoolgelden voor de kinderen van de wetenschappelijk staf, investering in het CRM-systeem SUGAR en een inhaalslag voor het in weer in orde brengen van de inrichting van de gehele bibliotheekcollectie na afronding van de verbouwing in 2017.

4. Klantanalyse en waardering

a. Waardering

Het onderwijs dat als onderdeel van het KNIR-curriculum wordt verzorgd door de staf van het KNIR wordt standaard geëvalueerd via een anonieme schriftelijke enquête onder de deelnemers. De resultaten hiervan worden, samen met de gegevens afkomstig uit de P&C-cyclus voor onderwijs, besproken door het docententeam bestaande uit de academische staf. Ook komen deze resultaten aan de orde in de jaarlijkse R&O gesprekken. De waardering voor het onderwijs is onverdeeld zeer positief. Op een schaal van 1 t/m 5 ligt de score bijna zonder uitzondering boven de 4 en incidenteel boven de 4,5.

Conform de in 2015 in NWIB verband gemaakte afspraken heeft het KNIR in het verslagjaar met de toegewezen examencommissie (BA Geschiedenis van de RUG) een procedure ontwikkeld en vastgelegd voor de periodieke evaluatie van het KNIR-onderwijs. Deze cyclus is ook in het verslagjaar 2018 uitgevoerd, op aanwijzing van de examencommissie, en heeft niet geleid tot aanpassingen. In dit verband is wel geconstateerd dat communicatie met de RUG-examencommissie traag verloopt door gebrek aan reageren vanuit de commissie, waardoor een efficiënte invulling van het evaluatieproces vooralsnog moeilijk is.

b. Gebruik van producten en diensten

Tabel 4.1 Gebruik producten en diensten

Aantallen afkomstig van	UVA	VU	LEI	RUG	UU	RU	Overige	Totalen	Bijzonderheden
1. Onderwijs									
gastdocenten	3	2	-	2	2	1	4	14	
cursisten	52	15	31	18	32	15	16	182	
docenten externe cursus	5	-	-	7	3	8	1	24	
cursisten externe cursus	42	-	1	18	30	35	15	141	
overig:	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Onderzoek									
gastonderzoekers	16	6	9	5	16	3	34	89	Incl. KNIR-fellows
promovendi	7	1	4	4	4	3	1	24	
expedities/veldwerkprojecten	-	-	-	-	-	13	-	13	
overig: Artist in Residence	-	-	-	-	-	-	1	1	
3. Studenten									
begeleide scripties	2	2	5	4	2	2	1	18	
stagiaires / trainees	-	-	-	1	1	-	3	5	
overige faciliteiten	-	-	-	-	-	-	-	-	

<i>Aantallen afkomstig van</i>	UVA	VU	LEI	RUG	UU	RU	Overige	Totalen	Bijzonderheden
--------------------------------	-----	----	-----	-----	----	----	---------	---------	----------------

4. Toegekende beurzen t.b.v. onderzoek										
BA studenten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Honours studenten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
(R) MA studenten	2	2	5	4	2	2	-	17		
(aspirant)PhD	2	-	2	2	-	1	-	7		
Postdoc	2	-	-	1	-	-	-	3		

5. Huisvesting									
studenten	76	17	31	27	64	53	18	286	
(aspirant) PhD's en postdocs	8	1	5	3	2	3	2	24	
onderzoekers/docenten	29	9	10	14	23	13	46	144	
overig	5	4	4	6	3	3	26	51	
aantal overnachtingen	1332	369	810	947	988	957	996	6.397	

6. Overige diensten									
cultureel									
contractonderwijs									
Bemiddeling in NWIB kader									
overig:									

c. Tijdsbesteding

Geef in onderstaand schema de globale percentages van de totaal beschikbare tijd die voor de verschillende instellingen is besteed en bespreek significante ontwikkelingen en verschuivingen.

4.2. Tijdsbesteding naar gebruiker

<i>Gebruiker</i>	2018	2017	2016
Universiteit Leiden	15	18	19
Universiteit Utrecht	16	12	8
Radboud Universiteit Nijmegen	17	19	19
Rijksuniversiteit Groningen	16	11	16
Universiteit van Amsterdam	19	19	18
Vrije Universiteit Amsterdam	6	6	6
Andere Nederlandse universiteiten	4	2	2
Vlaamse universiteiten	1	1	1
Universiteiten land van vestiging	3	4	2
Niet aan bepaalde universiteiten toerekenbaar	2	2	2
Hogescholen	1	1	1
Niet WO- / HBO-gebruikers			
	100%	100%	100%

Bijlage 1 Onderwijsproductie

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
KNIR Winterschool Roma Caput Mundi <i>3 – 17 januari</i>	KNIR	BA/Honours	14	20	120	Liberal Arts & Sciences
Retorica in Rome <i>18 – 26 januari</i>	KNIR, Stichting Landmerk	BA/MA Honours	8	18	54	Rechten / Politologie / Geesteswetenschappen
Scriptielaboratorium <i>1 – 28 februari</i>	KNIR	MA/RMA	27	2	nvt	Geesteswetenschappen
Workshop Italië Ontleed <i>3 - 7 maart 2018</i>	KNIR	postacademisch	5	8	n.v.t.	Journalistiek
Latin Epigraphy <i>23 februari – 4 maart</i>	KNIR, Masterlanguage	MA, RMA, PhD	9	13	60	Oudheidstudies / Klassieke Talen / Rechten
Masterclass Lodi Nauta <i>12 – 19 maart</i>	KNIR	RMA, PhD, Postdoc	7	12	60	Filosofie / Cultuurgeschiedenis
Challenging Eternity <i>19 – 29 maart</i>	KNIR, VU	MA, RMA PhD	10	23	140	Oudheidstudies / Urbanistiek & planologie
Confronting the Classics <i>16 - 29 april</i>	NIA, ism KNIR e.a.	MA	14	5	24	Geesteswetenschappen
Rome lezen <i>14 – 28 mei</i>	KNIR, Huizinga Instituut	RMA, PhD	15	7	42	Cultuurgeschiedenis
Masterclass Frits van Oostrom <i>11 – 19 juni</i>	KNIR	RMA, PhD, Postdoc	8	17	85	Alle disciplines
Shakespeare's Rome International Summerschool <i>18 – 23 juni</i>	KNIR, Universiteit Roma Tre	MA, RMA PhD	7	5	30	Literatuurwetenschap
Palermo. City at the Crossroads <i>18 – 30 juni</i>	KNIR, Universiteit Palermo. Fondazione Auge	BA/Honours, (R)MA	11	6	36	Erfgoedstudies / Urbanistiek & planologie
Larger than Life. Saints and Heroes in Modern Rome <i>19 juni – 2 juli</i>	KNIR	BA3, (R)MA	12	6	36	Geschiedenis / religiestudies
Utrecht Summer School The Making of Europe <i>2 - 13 juli</i>	UU	BA	11	10	50	Liberal Arts & Sciences

Summerschool Roma Caput Mundi <i>2 – 16 juli</i>	KNIR	BA/Honours	14	21	126	Liberal Arts & Sciences
NWIB Summerschool Dynamisch Erfgoed <i>9 – 30 juli</i>	NWIB	BA/Honours	14	6	45	Liberal Arts & Sciences
The Nation on Display <i>15 – 29 oktober</i>	KNIR	BA/(R)MA	14	6	36	Geschiedenis
Arte Povera <i>30 oktober – 9 november</i>	KNIR, OSK	RMA, PHD	9	7	30	Kunstgeschiedenis
Mining Library Treasures <i>26 november – 3 december</i>	KNIR	MA, RMA	7	9	27	Boekwetenschap
Migration and Religious Identity <i>3 – 17 december</i>	KNIR	(R)MA, PhD	14	11	30	Oudheidstudies / Religiestudies / Migratiestudies

Externe cursussen

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
Rome and the Classical Tradition <i>15 – 26 januari</i>	Roosevelt University College	BA/Honours	11	13	97.5	Kunstgeschiedenis
Tourism on location: International Fieldwork <i>5 – 12 maart</i>	RU	MA	11	13	65	Tourism Studies
Excursie Grafmonumenten <i>5 – 17 maart</i>	RUG	MA, RMA, PHD	12	7	35	Oudheidstudies / Kunstgeschiedenis
Excursie Oude Geschiedenis UU <i>4- 10 april</i>	UU	BA	7	24	n.v.t.	Oudheidstudies N.B. extern gehuisvest
Excursie GLTC <i>23 - 30 april</i>	UvA	BA	8	15	75	Klassieke talen
Randen van Europa <i>30 april - 4 mei</i>	RU	BA/Honours	5	11	55	Religiestudies
Cultural Leadership Spring School in Rome <i>1 – 11 juni</i>	RUG/Roma Tre	RMA	4	6	30	Humanities / Management Studies

Il Belpaese <i>25-29 juni</i>	UVA	BA	4	25	150	Italië Studies
Summers School Law Extra <i>14-24 augustus</i>	RU	BA	10	11	55	Rechten
Summerschool RUG Honours Academy <i>25 – 31 augustus</i>	RUG	BA / Honours	7	15	60	Oudheidstudies / Kunstgeschiedenis
Summer School Roman Law <i>3-9 september</i>	UU	BA	7	7	28	Rechten
Approaches of Antiquity, Middle Ages and Early Modern Times <i>8 – 12 oktober</i>	RUG	RMA	4	7	70	Cultuurgeschiedenis

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotieprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Begeleider(s)	Start	(Beoogd) Einde
Arenthals, Jeanette van	<i>The obelisk prints of Nicolaus van Aelst. A Compendium</i> (KNIR-project)	UU	Prof. Jeroen Stumpel	2017	2022
Beek, Martijn van	<i>Juan Ricci de Guevara (1600-1681)</i> (KNIR-project)	VU	Prof. K. Kwastek / dr. Freek Schmidt	2016	2021
Bettegazzi, Nicolò	<i>Ideologies of Latin during the Italian Fascist Regime (1922-1943)</i> KNIR-project)	RUG	Prof. R. Nauta, dr. B. Reitz, dr. H. Lamers	2018	2021
Casarotto, Anita	<i>Spatial patterns in landscape archaeology</i>	UL	Prof. Akkermans (Copromotores Pelgrom / Stek)	2013	18.09.2018
Daalder, Elsemieke	<i>De rechtspraak-verzamelingen van Julius Paulus: recht en rechtvaardigheid in de rechterlijke uitspraken van keizer Septimius Severus</i>	UL	Prof. W. Zwolve, prof. E. Koops	2013	23.10.2018
Deventer, Maarten van	<i>Collective cultural identity in Late-Antique and Early Medieval Rome</i> (KNIR-project)	RU	Prof. Sible de Blaauw	2015	2019
Fischetti, Agnese	<i>Ciampino: la località Marcandreaola e la via Castrimenesiense</i> (KNIR-project)	RUG / KNIR	Prof. Peter Attema / dr. Jeremia Pelgrom	2015	2020
Graaf, Niels	<i>Judicial Role Perceptions, National Legal Scholarship and the Allignment of European Judicial Cultures (1989-2012)</i>	UU	Prof. Elaine Mak	2017	2021
Groot, Jan de	<i>Corporate Art Collections in the Netherlands as Emerging Heritage</i>	UvA	Prof. Nachoem Wijnberg, dr. Arnold Witte	2015	2019
Hout, Milou van	<i>Re-discovering cosmopolitan Trieste and Rijeka</i>	UvA	Prof. Luiza Bialasiewicz	2015	2019
Hunsucker, Raphael	<i>Memoriae conditorum, conditores memoriae</i>	RU	Prof. Olivier Hekster, prof. Sible de Blaauw	2012	2019
Jehoel, Gaila	<i>Jan van Scorel, Lantaarndrager</i>	UvA	Prof. Bram Kempers	2013	07.03.2019
Kackovic, Monika (postdoc)	<i>Corporate Art Collections in The Netherlands as Emerging Heritage</i>	UvA	Prof. Nachoem Wijnberg, dr. Arnold Witte	2016	2019

Kattenberg, Lisa	<i>Habsburg theories of state, 1590-1650</i>	UvA	Prof. Wyger Velema / dr. Maartje van Gelder	2013	04.07.2018
Locicero, Mark	<i>Roman Ostia: water urbanism and sustainability</i>	UL	Prof. Akkermans	2013	07.11.2018
Löwensteyn, Machteld	<i>The Inquisitor, the Artist, and the Witches' Sabbath</i> (KNIR-project)	UvA	Prof. Hugo van der Velden, prof. Eric-Jan Sluijter	2018	2020
Mola, Serena	<i>Suburbium de Augusta Praetoria</i>	University of Grenoble	Tarpin (Copromotor Pelgrom)	2013	2018
Moorman, Gloria	<i>Blaeu's Theatrum civitatum et admirandorum Italiae (Amsterdam, 1663)</i>	UL/ Warwick	Prof. Ingrid De Smet, prof. David Lines	2015	2019
Ooijen, Jo'anne van	<i>Historicity of buildings</i>	UL	Prof. Caroline van Eck	2013	2019
Overpelt, Laura	<i>Vasari's Enterprise. Daily Practice and the Representation of a Painter's Workshop in Sixteenth Century Florence</i>	OU	Prof. Paul van den Akker	2013	2019
Peeters, Thérèse	<i>Trust in the Counterreformation</i> (KNIR-project)	UL	Prof. Judith Pollman / dr. Felicia Roşu	2014	2019
Snaterse, Joost	<i>Elite Patronage and Social Boundaries in the Byzantine City</i>	RU	Prof. Maaïke van Berkel, dr. Daniëlle Slootjes	2018	2022
Stemerding, Surya	<i>Cavalier Gaspare Celio (1571 – 1640)</i> (KNIR-project)	RU	Prof. Volker Manuth	2017	2020
Toolen, Lotte van ter	<i>Artist's memorials in 15th and 16th century Rome</i> (KNIR-project)	RUG	Prof.dr. A.S. Lehmann, dr. J. de Jong	2017	2022
Titan, Dina De Oliveira	<i>The Origins of Instrumental Diminution in Renaissance Venice: Ganassi's 'Fontegara'</i>	UU	Prof. Harald Hendrix, dr. Eric Jas (co-promotor)	2013	01.03.2019
Velde, Suzan van de	<i>Moving Statues. The introduction and impact of Greek statuary in Republican Rome</i> (KNIR-project)	UL	Prof. Miguel-John Versluys	2018	2022
Venderbos, Ilona	<i>Transformations in gendered identities in Italy between the 9th to 6th century BC</i>	VU	Prof. Jan Paul Crielaard	2015	2019
Vries, Martje de	<i>Anthanasius Kircher's Reception of Rome's Textual and Tangible Legacy</i> (KNIR-project)	RU	Prof. Maarten De Pourcq	2015	2019
Wierda, Bouk	<i>Codice dell'Anonimo Magliabechiano</i>	RUG	Prof. Henk van Veen	2015	2019

Wolsing, Ivo	<i>The Reinvention of the East: Classics, High Medieval Discourses on the Orient, and the Formation of a European Identity</i>	RU	Prof. Maaïke van Berkel, prof. Maarten De Pourcq	2017	2021
--------------	--	----	--	------	------

2.2. Expedities, (veldwerk)projecten, opgravingen

Data	Project	Instelling	Projectleider(s)	Deelnemers (aantal)	Financiers	Start	Einde
16 juli - 12 augustus	Mapping the via Appia: opgraving Tumuli Horatii	RUN	Moorman, Mols	15	NWO, RUN, KNIR	2012	2020

2.3. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Datum	Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
3 januari	Werkoverleg: onderzoeksgroep <i>Cinquecento Plurale</i>	KNIR	18	
9 februari	Boekpresentatie: Arthur Weststeijn, Frederick Whitling, <i>Termini: Cornerstone of Modern Rome</i> (KNIR Papers, 65)	KNIR	60	
14 februari	Lezing: Nick Carter, <i>Balbo's Ghost. Remembering Italo Balbo in Contemporary Italy</i>	KNIR	30	
15-16 februari	Symposium: <i>Socialising Minds. Language, Culture and Human Nature from the Renaissance to the Eighteenth Century</i>	KNIR	20	organisatie: KNIR-fellow Lodi Nauta (RUG)
20 maart	Boekpresentatie: Ivo Blom, <i>Reframing Luchino Visconti: Film and Art</i>	KNIR	30	
24 maart	Manifestatie <i>Rome in Nederland</i> (Utrecht)	NKV	135	KNIR verzorgde 1 sessie (45 personen)
5 april	Lezing: Federico Varese, <i>Mafias on the Move – How do mafias migrate?</i>	KNIR	45	
19 april	Workshop: <i>Private Charters and Documentary Practice in the long 10th century</i>	RUG	20	organisatie: Karl Heidecker (RUG)
9 mei	Boekpresentatie: <i>I mille volti della qualità in biblioteca</i>	URBS/KNIR	15	
30 mei-1 juni	Congres: <i>Libri e album di disegni nell'età moderna 1550-1800; nuove prospettive</i>	KNIR	80	i.s.m. Accademia delle Belle Arti di Roma

	<i>metodologiche e di esegesi storico-critica</i>			
6 juni	Lezing: Katherine Watson: <i>Cultural Institutions and Civil Society</i>	RUG	35	organisatie: Bart Ramakers (RUG)
15 juni	Lezing: Frits van Oostrom: <i>On cultural canons: uses and abuses in an age of identity politics</i>	KNIR	25	respons door vice-ambassadeur Joost Klarenbeek
25 juni	Workshop: <i>Digital Rome</i>	UL	9	organisatie: Susanna de Beer (UL)
26 juni	Symposium: <i>Maurits Escher. Un grafico olandese nel Bel Paese</i>	KNIR	20	
27-28 juni	Congres: <i>Diverging trajectories: Urbanism and the Roman conquest of Italy</i>	KNIR	80	I.s.m. Queens University en Saint Mary's University
28-29 juni	Werkbijeenkomst: <i>International network 'Voices of Law'</i>	Fryske Akademy	7	organisatie: Han Nijdam
28 augustus	Ontvangst deelnemers Lage Landen <i>EAUH congress</i>	KNIR	25	i.s.m. Academia Belgica
20-21 september	<i>Fiamminghi al Sud. Oltre Napoli</i>	KNIR	80	i.s.m. Università della Calabria
5 oktober	Colloquium: <i>Italië Studies onderzoeksdag</i> (Amsterdam)	WIS	30	i.s.m. KNIR
17-19 oktober	Congres: <i>Pietro pittore Arretino. Una parola complice per l'arte del Rinascimento</i> (Venezia, Fondazione Cini)	KNIR	170	i.s.m. Università di Roma La Sapienza, Università della Tuscia, Fondazione Cini Venezia
24-26 oktober	Congres: <i>Nomenclature Stilistiche</i>	KNIR	40	i.s.m. Istituto Svizzero, Académie de France Villa Medici
25 oktober	Boekpresentatie: Diederik Burgersdijk, Alan Ross, <i>Imagining Emperors in the Later Roman Empire</i>	KNIR	40	
26-27 oktober	Congres: <i>Incisione belga e neerlandesi nell'Italia del primo Novecento</i>	KNIR	35	i.s.m. Academia Belgica
5-7 november	Congres: <i>Emperors and Imperial Discourse in Italy (c. 1300-1500). New Perspectives</i>	KNIR	50	i.s.m. École Française de Rome
8-9 november	Congres: <i>Lettere, corrispondenze, reti epistolari. A che punto siamo?</i>	KNIR	50	i.s.m. École Française de Rome
10-18 november	Congres: <i>History of Water Management & Hydraulic Engineering in the Mediterranean Region</i>	Oostenrijks Instituut/Frontinus Gesellschaft	50	
14 november	Lezing: Jan Bank, <i>Catholic and Protestant Churches and the Legacy of World War I</i>	KNIR	25	
22 november	Lezingenmiddag Rome Modern	KNIR	20	i.s.m. British School in

	Italy Seminar			Rome, École Française de Rome
29 -30 november	International Expert Meeting: <i>Civic Identity and Civic Participation in Late Antiquity and the Early Middle Ages</i>	UU/ISR/KNIR	20	Organisatie: Els Rose (UU)
14 december	Colloquium: <i>Post-War Narratives of Collecting</i>	KNIR	20	
17-21 december	KNIR colloquium @Libb <i>Changing Literacies for the Boundless Book</i>	KNIR	35	Organisatie: Kiene Brillenburg Wurth (UU)
21 december	Symposium: <i>Spinoza: ipotesi e risultati</i>	Societas Spinozana	25	Jaarvergadering Societas Spinozana
(Twee)wekelijks	KNIR Debates	KNIR	ca. 300	

2.4. Wetenschappelijke publicaties en presentaties staf Instituut

Publicaties

INSTITUUTSPUBLICATIES

- Miguel John Versluys, Kristine Buelow Clausen, Giuseppina Capriotti Vittozzi, eds., *The Iseum Campense from Roman Empire to the Modern Age. Temple, Monument, Lieu de mémoire*. Papers of the Royal Netherlands Institute in Rome, volume 66. (Rome: Edizioni Quasar, 2018), 375 p.
- Ranuccio Bianchi Bandinelli, *Ontmoetingen in de onderwereld. Dagboeknotities van een burger over Kaiser Wilhelm II, Hitler en Mussolini*, ed. Asker Pelgrom, vert. Els Naaijken (Hilversum: Verloren, 2018), 128 p.
- *Roma Aeterna: 'Rome tussen 'ooit' en 'nooit': dromen van de Eeuwige Stad*, 6-1/2 (2018), 195 p.

HARALD HENDRIX

- 'Virgil's Tomb in Scholarly and Popular Culture', in: Nora Goldschmidt, Brabara Graziosi, eds., *Tombs of the Poets: Between Text and Material Culture* (Oxford: Oxford University Press, 2018), pp. 280-297
- 'Epigraphy and Blurring Senses of the Past in Early Modern Travelling Men of Letters: the case of Arnoldus Buchelius', in: Konrad Ottenheim, Karl Enekel, eds., *The Quest for an Appropriate Past* (Leiden-Boston: Brill, 2018), pp. 383-396
- 'Een Wereldhoofdstad voor de Vrede: de Romeinse droom van Hendrik Andersen', *Roma Aeterna*, 6-1/2 (2018), pp. 162-175
- 'Nederlanders op weg naar Rome', *Hermeneus*, 90 (2018), 4-5, pp. 182-187
- 'In Memoriam Mario Alinei (1926-2018)', *Incontri. Rivista europea di studi italiani*, 33 (2018), 2, pp. 146-147

ASKER PELGROM

- Editie: Ranuccio Bianchi Bandinelli, *Ontmoetingen in de onderwereld. Dagboeknotities van een burger over Kaiser Wilhelm II, Hitler en Mussolini*, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Asker Pelgrom (Hilversum, Uitgeverij Verloren, 2018), 128 p.
- "Inleiding – Ranuccio Bianchi Bandinelli en de Nederlandse archeologie, 1930-1938. Notities in de kantlijn van het Dagboek", inleiding bij Ranuccio Bianchi Bandinelli, *Ontmoetingen in de onderwereld. Dagboeknotities van een burger over Kaiser Wilhelm II, Hitler en Mussolini* (Hilversum, Uitgeverij Verloren, 2018), pp. 7-57.
- "Italian – Visual Arts" in: Joep Leerssen, ed., *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (Amsterdam: AUP, 2018) vol. 2, pp. 1136-1138.

- “Italian – Narrative literature (historical) in: in: Joep Leerssen, ed., *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (Amsterdam: AUP, 2018) vol. 2, pp. 1138-1139.
- “Romantic ruins in a Luxembourg landscape: William II and B.C. Koekkoek’s *View of the Castle of Larochette (1848)*”, bijdrage aan de virtuele tentoonstelling *Romantic Europe: The Virtual Exhibition (RÊVE)*, een initiatief van ERA: European Romanticisms in Association, <https://www.euromanticism.org/virtual-exhibition/>

JEREMIA PELGROM (TOT 1 SEPTEMBER 2018)

- With A. Casarotto and T. Stek, 'Surface visibility and legacy survey data: between desktop-based analysis and new fieldwork', in A. Casarotto, ed., *Spatial patterns in landscape archaeology: a GIS procedure to study settlement organization in early Roman colonial territories* (Leiden: Leiden University Press, 2018), pp. 91-103
- 'The Roman rural exceptionalism thesis revisited', *Mélanges de l'École française de Rome - Antiquité*, 130-1 (2018), ongepagineerd <<http://journals.openedition.org/mefra/4770> ; DOI : 10.4000/mefra.4770>
- With L. Kruijer, L. W., Hilbrants, J., and M Taviani, 'The Santa Prisca Project: Unlocking the legacy data of the Dutch Santa Prisca excavations on the Aventine (1964-1966)', *BABESCH: Bulletin Antieke Beschaving = Annual Papers on Classical Archaeology*, 93 (2018), pp. 235-254.

TESSE STEK (VANAF 1 SEPTEMBER 2018)

- B.S. Düring & T.D. Stek, eds., *The Archaeology of Imperial Landscapes. A Comparative Study of Empires in The Ancient Near East and the Mediterranean World* (Cambridge: Cambridge University Press, 2018), 368 p.
- 'Exploring non-urban society in the Mediterranean: hill-forts, villages and sanctuary sites in ancient Samnium, Italy', *Antiquity*, 92: 364 (2018), pp. 1-7
- 'Early Roman colonization beyond the Romanizing agro-town: village patterns of settlement and highland exploitation in Central Italy', in B. Düring, T.D. Stek, eds., *The Archaeology of Imperial Landscapes. A Comparative Study of Empires in the Ancient Near East and the Mediterranean World* (Cambridge: Cambridge University Press, 2018), pp. 145-172.
- With B.S. Düring, 'Ancient Empires on the Ground: Provincial and Peripheral Perspectives', in B. Düring, T.D. Stek, eds., *The Archaeology of Imperial Landscapes. A Comparative Study of Empires in the Ancient Near East and the Mediterranean World* (Cambridge: Cambridge University Press, 2018), pp. 1-17.
- With B.S. Düring, 'Towards a Patchwork Perspective on Ancient Empires on the Ground: Provincial and Peripheral Perspectives', in B. Düring, T.D. Stek, eds., *The Archaeology of Imperial Landscapes. A Comparative Study of Empires in the Ancient Near East and the Mediterranean World* (Cambridge: Cambridge University Press, 2018), pp. 351-362.
- With A. Casarotto and J. Pelgrom, 'Surface visibility and legacy survey data: between desktop-based analysis and new fieldwork', in A. Casarotto, ed., *Spatial patterns in landscape archaeology: a GIS procedure to study settlement organization in early Roman colonial territories* (Leiden: Leiden University Press, 2018), pp. 91-103
- With A. Carneiro, J. Garcia Sanchez, 'Frontier Landscape Project. The archaeology of Roman colonialism in the Fronteira area, ancient Lusitania (Northern Alentejo region, Portugal, 2018)', *TMA* 59 (2018), p. 55.

ARNOLD WITTE

- 'Sociable Solitude: The Early Modern Hermitage as Proto-Museum', in C. Goettler, K. Enenkel, eds., *Spaces, Places, and Times of Solitude* (Leiden-Boston: Brill, 2018), pp 405-450.
- 'In tune with Italy? Julius von Schlosser and the Musikinstrumentensammlung in the Neue Hofburg', in L. Lorizzo, ed., *L'Italia di Julius von Schlosser* (Rome: De Luca, 2018), pp. 113-126.
- 'Pier Leone Ghezzi's Albums with Drawings: between Studio Practice and Noble Pastimes', in V. Segreto, ed., *Libri e Album di Disegni 1550-1800: Nuove prospettive metodologiche e di esegesi storico-critica* (Rome: De Luca, 2018), pp. 169-174
- 'Varen op de Tiber: of hoe een Nederlandse onderneming om een Italiaanse rivier te bedwingen in de planningsfase bleef steken', *Roma Aeterna*, 6-1/2 (2018), pp. 124-133.

Congressen / lezingen / presentaties

HARALD HENDRIX

- 19 januari 2018: Parijs, Centre André Chastel/CNRS, workshop *Corps troublants. Images et imaginaire dans la première modernité*, lezing op uitnodiging 'Gender Fluidity and the Baroque Gaze'
- 17 februari 2018: Viterbo, Università degli Studi della Tuscia, congres *L'epistolografia di antico regime*, voorzitter en coordinator van de rondetafeldiscussie
- 24 maart 2018: Utrecht, Academiegebouw, lustrumcongres Nederlands Klassiek Verbond, lezing op uitnodiging 'Rome in de Nederlanden / De Nederlanden in Rome'
- 21 april 2018: Rome, Bibliotheca Hertziana / Max Planck Institut fuer Kunstgeschichte, congres *Caravaggio e i letterati*, lezing op uitnodiging 'L'effetto Caravaggio nella cultura letteraria del Seicento fra Italia e Paesi Bassi'
- 28 mei 2018: Rome, Bibliotheca Hertziana / Max Planck Institut fuer Kunstgeschichte, workshop *Descrivere una città. Early Modern Guidebooks in Naples*, lezing op uitnodiging 'L'invenzione di un nuovo prodotto editoriale: le prime guide illustrate dedicate a Napoli e al suo distretto'
- 23 juni 2018: Leiden, LUCAS, symposium *Nuovi aspetti linguistici e letterari dell'italianità*, lezing op uitnodiging 'Lettere italiane e spazio pubblico: politiche identitarie e culture dello svago'
- 20 september 2018: Rome, Poolse Academie van Wetenschappen, congres *L'epica cavalleresca dell'età moderna: un modello europeo*, lezing op uitnodiging 'Epica e pastorale italiana nei Paesi Bassi del primo Seicento, fra lettere, teatro, arti visive e decorative: due modelli complementari e competitivi'
- 19 oktober 2018: Venetie, Fondazione Cini, congres *Pietro pittore Aretino. Una parola complice per l'arte del Rinascimento*, lezing op uitnodiging 'Mitologie positive (in vita) e negative (in morte). Morti e resurrezioni'
- 9 november 2018: Rome, Ecole Française de Rome, congres *Lettere, corrispondenze, reti epistolari: a che punto siamo?*, lezing op uitnodiging 'Assenze e presenze di artisti nelle raccolte epistolari fra Cinque e Seicento'
- 21 november 2018: Heidelberg, Centre for Transcultural Studies, workshop *The Intermateriality of World Literature: Author Museums as Sites of Hero Worship*, lezing op uitnodiging 'Writers' House Museums and the Challenge of Universalism'
- 21 december 2018: Rome, Università RomaTre, gastcollege 'La fortuna di Pietro Aretino'

ASKER PELGROM

- 31 januari 2018, "La principessa ribelle. Marianna di Orange-Nassau a Roma", KNIR
- 23 mei 2018, Salerno, Università degli studi di Salerno, *congres Rivoluzioni e controrivoluzioni d'Italia. Nuove ricerche di storia politica e culturale*
- 24 mei 2018: Salerno, congres *Rivoluzioni e controrivoluzioni d'Italia. Nuove ricerche di storia politica e culturale*, sessievoorzitter en lezing 'Teatri di guerra nel paese dei limoni. Rivoluzioni d'Italia allo sguardo di pittori, scrittori (e traduttori) olandesi'
- 21 november 2018, Rome, Archivio storico del Quirinale, lancering Centro Studi "Roma 800", deelname aan tavola rotonda
- 12 december 2018, Rome, Università Roma Tre, DAMS, seminario *Interculturalità e transnazionalità della comunicazione artistica*, gastcollege/lezing

JEREMIA PELGROM (TOT 1 SEPTEMBER 2018)

- 23 Mei 2018: Bonn, conference AIAC: paper 'The Rural Organization of Early Roman Colonies Settlement strategies in the ager Venusinus'
- 27 Juni 2018: Rome, KNIR, conference *Diverging Trajectories: Urbanism and the Roma Conquest of Italy*: paper 'Urban development in a Roman colonial setting'

TESSE STEK (VANAF 1 SEPTEMBER 2018)

- 16 november 2018: Paestum, Borsa Mediterranea: invited talk 'Archaeological research in Samnium: the Valle del Tappino project'
- 21 november 2018: Rome, La Sapienza: invited lecture 'L'impatto della conquista romana sulle aree appenniniche centro-meridionali: tra modelli storici e dati archeologici'
- 23 november 2018, Campobasso #FUTURACAMPOBASSO, Piano Nazionale Scuola Digitale: invited talk, with J. Garcia Sanchez, 'Il territorio digitale'

ARNOLD WITTE

- 22 maart 2018: New Orleans, RSA, sessie *Portraying the Prince of the Church: Cardinal Portraits in Early Modern Europe, 1431–1621*: lezing 'Portraits as signs of possession: cardinals and their protectorates in 17th century Rome'
- 18 april 2018: Amsterdam, Huizinga Instituut: gastcollege Kunstgeschiedenis/Visual Culture
- 18 oktober 2018: Rome, Istituto Svizzero: boekpresentatie *Roma e gli artisti stranieri. Integrazione, reti e identità (XVI-XX s.)*
- 23 november 2018: Amsterdam, De Nederlandse Bank: lezing 'The Qualities of Art - Corporate Collections in the Netherlands and their Aims'
- 12 december 2018: Rome, Accademia di San Luca: Boekpresentatie *Libri e Album di Disegni*

Mediaoptredens

HARALD HENDRIX

- 19 november 2018: Den Haag, Ministerie Buitenlandse Zaken: duo-optreden met ambassadeur Joep Wijnands over Italiaanse actualiteit
- 'Activistisch regeren in Italië', *Nieuwsbrief De Hofvijver*, Den Haag, Montesquieu Instituut, nr. 88, 27 augustus 2018, 2 pp.; tevens verschenen als column op <www.europanu.nl> (27.08.2018); in licht aangepaste versie tevens geplaatst als "Harde toon bevalt Italië goed", *Nederlands Dagblad*, 26 september 2018, p. 11
- 'Italië: hemelbestormers aan zet', *Nieuwsbrief De Hofvijver*, Den Haag, Montesquieu Instituut, nr. 90, 29 oktober 2018, 2 pp.; tevens verschenen als column op <www.europanu.nl> (29.10.2018)

Overige wetenschappelijke activiteiten

HARALD HENDRIX

- Diverse anonieme leesrapporten t.b.v. o.a. Oxford University Press, *Roma nel Rinascimento*, etc.
- Samen met Hendrik Visser, *Bibliografie (reis)beschrijvingen van Italië door auteurs uit de Nederlanden tot 1800* (ongepubliceerde dataset)
- Lid bestuur Unione Internazionale
- Gedelegeerde Unione bij organisatie congres European Association of Urban History, Rome 2018
- Lid voorbereidingsteam tentoonstelling *Pietro Aretino e le Arti*, Firenze, Galleria degli Uffizi, 2019
- Mede-organisator congres *Pietro pictore Aretino*, Venetië, Fondazione Cini, 17-19 oktober 2018
- Coordinator digitaliseringsproject *Wisselwerkingen tussen Italië en de Nederlanden* (KNIR, KB Den Haag, KB Brussel, RUG, UU)
- bemiddeling bij totstandkoming samenwerkingsovereenkomst tussen de UU (faculteit rechtsgeleerdheid) en de universiteit RomaTre
- voorbereiding NWIB stakeholdersconferentie 4 juli 2018

- 24 januari 2018: vertegenwoordiging KNIR bij afscheid directrice Bibliotheca Hertziana / Max Planck Institut fuer Kunstgeschichte Sybille Ebert-Schiffer
- 25 januari 2018: begeleiding bezoek delegatie universiteit RomaTre aan RUG
- 30 januari 2018: vertegenwoordiging KNIR bij viering jubileum diplomatieke betrekkingen tussen Japan en Italië
- 19 februari 2018: vertegenwoordiging KNIR bij opening academisch jaar universiteit RomaTre
- 13 maart 2018: begeleiding rector en decanen RUG tijdens werkbezoek aan KNIR
- 5 april 2018: vertegenwoordiging KNIR en NL universiteiten bij ontmoeting met President van de Poolse Academie van Wetenschappen
- 14 april 2018: inleiding bij uitreiking Homerusprijs 2018, Rijksmuseum voor Oudheden, Leiden
- 26 mei 2018: openingstoespraak Nacht van Rome, De Balie, Amsterdam
- 12 juni 2018: inleiding bij boekpresentatie *Frisoni a Roma*, KNIR
- 13 juni 2018: werkdiner residentie ambassadeur over internationaal cultuurbeleid
- 4 juli 2018: vertegenwoordiging KNIR bij NWIB stakeholdersconferentie
- 27 september 2018: vertegenwoordiging KNIR bij afscheid voorzitter CvB RUG
- 12 oktober 2018: vertegenwoordiging KNIR bij afscheidscollege KNIR-fellow Paul Schnabel
- 13 oktober 2018: vertegenwoordiging KNIR bij afscheidscollege Erica van Boven (RUG / OU)
- 16 november 2018: vertegenwoordiging KNIR bij oratie Gemma Blok (OU)
- 6 december 2018: vertegenwoordiging KNIR bij oratie Iris van der Tuin (UU)
- 7 december 2018: vertegenwoordiging KNIR bij oratie Matthieu Segers (UM)
- 12 december 2018: vertegenwoordiging KNIR bij oratie Liedeke Plate (RU)
- 13 december 2018: vertegenwoordiging KNIR bij opening tentoonstelling Caravaggio, Utrecht en Europa (Centraal Museum, Utrecht)

ASKER PELGROM

- 16 april 2018, coördinatie, ontvangst en korte presentatie voor 26 leerlingen van het Romeinse Liceo Majorana in het kader van het project 'Diplomacy Education' van de stichting 'Global Action'
- 20 april 2018, Ontvangst Rijksktrainees OCW met presentatie over het KNIR
- 20 april 2018, ontvangst excursiegroep prof. dr. Mayke de Jong (UU)
- 26 mei 2018, presentatie programma in de Salon, Nacht van Rome, De Balie, Amsterdam
- 25-26 juni 2018, congres "Costruire lo spazio pubblico. Tra storia, cultura e natura" vertegenwoordiging KNIR en presentatie over het KNIR
- 27 september 2018, vertegenwoordiging KNIR bij afscheid prof. dr. Sibbrand Poppema van de RUG (met Harald Hendrix en Bert Wiersema)
- 13 november 2018, coördinatie en ontvangst van het "Diplomatic Tea" van de Stichting Global Action,. In het kader van het project 'Diplomacy Education', met 150 gasten, onder wie vele ambassadeurs
- 16 november 2018, ontvangst deelnemers International Conference History of Water Management
- 'Nieuw KNIR-stafid Geschiedenis Asker Pelgrom', bijdrage aan de Nieuwsbrief Vrienden van het Koninklijk Nederlands Instituut Rome 2018/1
- Jurylid van de Van Woudenberg Dissertatieprijs, editie 2018
- Lid Scientific Committee Rome Modern Italy Seminar Series (i.s.m. British School at Rome, École française de Rome, Società Italiana per lo Studio della Storia Contemporanea, Biblioteca di Storia Moderna e Contemporanea)
- Lid van de European Association of Romanticism ERA
- Lid van het Centro Interuniversitario Storia culturale CSC (Padova)

- Lid van het Comitato strategico van het Centro Studi “Roma ‘800”
- Lid van het wetenschappelijk comité voor het congres “Model Rome - Capital Cities of Science and Arts in the 20th Century”, Unione internazionale degli istituti di archeologia, storia e storia dell’arte in Roma (Rome, 22-24 oktober 2019)
- Lid van het Comité van aanbeveling van de Stichting Landmerk

JEREMIA PELGROM (TOT 1 SEPTEMBER 2019)

- Archaeological Dialogues (Cambridge University press): hoofdredacteur van 2 nummers per jaar.
- Coördinator Papers van het KNIR
- KNIR-afgezetant bij de AIAC.
- Adviesraad Tijdschrift voor Mediterrane Archeologie.
- Peer- reviewer for Babesch, THIASOS, Fasti-Folder.
- Reviewer voor de Research Foundation Flanders – FWO.
- Reviewer voor de National Geographic Society.
- Bestuurslid Fasti Online.
- Selectiecommissie RMO stipendium.
- Fieldreport for the archaeological service Basilicata: Dati preliminari del Progetto Ager Venusinus. Campagna 2016.
- Projectcoördinator Santa Prisca: Unlocking Legacy data
- Projectcoördinator Landscapes of Early Roman Colonization

TESSE STEK (VANAF 1 SEPTEMBER 2018)

- Director Tappino Area Archaeology Project: landscape archaeology in Molise, Italy
- Director Frontier Landscape Project: landscape archaeology in Fronteira, Portugal
- Coordinator of Western Mediterranean Archaeology network (Prins Bernhard Cultuurfonds, KNIR, UL, UvA)
- Coordinator Landscapes of Early Roman Colonization Project (NWO, UL, KNIR)
- Coordinator Centro Didattico Internazionale di Studi Archeologici a Jelsi (CeDISA, Molise, Italy)
- KNIR-afgezetant bij de Associazione Internazionale di Archeologica Classica (AIAC)
- AIAC Incontri: co-coordinator
- KNIR-afgezetant bij de Unione Internazionale degli istituti di archeologia, storia e storia dell'arte in Roma
- Scienze di Antichità (Sapienza): advisory board
- Empúries: revista de món clàssic i antiguitat tardana: advisory board
- Analysis Archaeologica (Quasar): advisory board
- Groma (Bologna) advisory board
- BABESCH (Peeters): redactielid.
- Tijdschrift voor Mediterrane Archeologie (TMA) lid adviesraad
- Peer-reviewer voor o.a. Oxford University Press, Journal of Archaeological Science, Fasti Folder.
- Selectiecommissie RMO stipendium.
- Reviewer voor Netherlands Institute for Advanced Studies (NIAS)
- Sollicitatiecommissie nieuw secretariael medewerker KNIR
- Bestuurslid Fasti Survey (webdatabase)
- Bestuurslid Fasti Online (tijdschrift)

ARNOLD WITTE

- Lid Editorial Advisory Board van *Journal of Art Historiography*
- Lid International Advisory Board van *Explorations in Renaissance Culture* (Brill)
- Lid Academic board van serie *Pensieri Ad Arte* (Artemide Publishers /Rome Art History Network)
- Lid Collegio per il Dottorato, Methods and methodology of archaeological and art historical studies (Università degli Studi, Salerno)
- Lid Collegio per il Dottorato, Kunstgeschiedenis (Università di Roma La Sapienza)
- 4 & 20 april 2018: organisatie performances Arnisa Zeqo, 'Psst – a play on gossip', Fondazione Giuliani Rome
- 19-20 april 2018: mede-organisatie en rondleidingen Classic Beauties, persreis Hermitage Amsterdam
- 12 mei 2018: organisatie Open House Roma

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

Datum	Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
26 januari	Onthulling gerestaureerde <i>Fontana dei Libri</i>	Roma Aeterna	30	
31 januari	Lezing: Asker Pelgrom, <i>La principessa ribelle. Marianna di Orange-Nassau a Roma</i>	KNIR	35	
13 februari	Meet the artist: <i>Irma Boom e I più bei libri al mondo</i>	KNIR	120	i.s.m. Ned. Ambassade en <i>Associazione Italiana della Comunicazione Visiva</i>
22 februari	Debat: <i>Le elezioni politiche del 4 marzo e il futuro europeo dell'Italia</i>	KNIR	45	
13 maart	Brainstormbijeenkomst College van Decanen & CvB RUG	RUG	20	
4 en 20 april	Performance: Arnisa Zego, <i>Psst...A Play on Gossip</i>	Fondazione Giuliani	100	i.s.m. Mondriaanfonds
20 april	Werkbezoek Trainees Ministerie OCW	OCW	15	
16 april	Werkbijeenkomst: <i>Diplomacy Education</i>	Global Action	12	
12 mei	Open House	Open House	100	
26 mei	Nacht van Rome (Amsterdam, De Balie)	KNIR Ambassadeurs	300	
5 juni	Netwerkbijeenkomst UU voor Italiaanse studenten en alumni	UU	30	
12 juni	Boekpresentatie: Giampiero Mele, <i>I frisoni e Roma: un popolo da conoscere</i>	KNIR	40	
21 juni	Concert: <i>The True Concord of Well-Tuned Sounds</i>	Università degli Studi Roma Tre	50	i.s.m. Associazione Culturale <i>Music Theatre International</i>
22 juni	Open Garden Day	KNIR	45	
26 juni	Colloquium: <i>Esscher nel Bel Paese</i>	KNIR	20	
24 augustus	Trainingsessie Nederlandse School voor Openbaar Bestuur	NSOB	19	
9 oktober	Netwerk bijeenkomst Houthoff Advocaten	Houthoff Advocaten	350	
10 oktober	Open Huis: <i>Porte Aperte</i>	KNIR	100	
13 november	Werkbijeenkomst: <i>Diplomatic Tea</i>	Global Action	80	KNIR met eerbewijs onderscheiden
26 november	Cleveringa Lezing: Alex Castermans, <i>De Hoge Raad en de prejudiciële procedure: U vraagt, wij draaien</i>	KNIR	30	i.s.m. Stichting Cleveringa lezingen
18 december	Meet the artist: Irma Boom <i>Designing Books. Visiting the Vatican Library</i>	KNIR	45	

Bijlage 4 Studenten en bursalen

4.1. Overzicht van de begeleiding die het Instituut in 2018 heeft verzorgd voor studenten en/of stagiairs.

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA / MA	Titel project / activiteit
Saskia van Altena	KNIR/Academia Belgica	Trainee	MA	Prints from the Low Countries
Jeroen Bons	UvA	Scriptie	MA	Van neorealisme tot puur spektakel: de evolutie van filmtaal in Italië
Daphne Bouman	VU	Scriptie	MA	Methodological research for valuing heritage in Testaccio
Anna de Bruyn	KNIR/Academia Belgica	Trainee	MA	Prints from the Low Countries
Marthe Donders	UL	Scriptie	MA	The influence of Roman expansion on currencies in Pompeii
Thomas van Erp	RU	Scriptie	MA	Scriptielaboratorium
Kristel Henquet	UL	Scriptie	RMA	Terracotta uteri votives of the Italic Temple in Paestum
Saakje de Jong	RUG	Scriptie	MA	Een commentaar over brief 75 van Hieronymus van Stridon
Jelle Klinkenberg	RUG	Scriptie	MA	La guerra che noi preferiamo: The Reclamation of the Pontine Marshes as Described by Two Fascist Latin Texts
Marijke Kooijman	UL	Scriptie	RMA	Julianus Apostata and Codex Theodosianus in Late Antiquity
Patricia Kret	UL	Scriptie	RMA	Beschermd door dingen. De invloed van objecten op het wegnemen van angst in de Klassieke Oudheid.
Boudewijn Krijger	UvA	Scriptie	MA	Scriptielaboratorium
Violette Mandry	UU	Scriptie	MA	Otto Marseus van Schrieck (1620-1678)
Stef Moonen	RU	Scriptie	MA	Temple of Peace and the Temple of Divus Claudius
Francesco Paloni	Hogeschool Den Haag	Stage	BA	Assistentie Secretariaat / Eigen onderzoek
Luca Ricci	UL	Scriptie	RMA	Fregellae and its sanctuary to Aesculapius: an appraisal of quot
Koen Scholten	UU	Trainee	MA	Koolius et al.
Willem Tielen	RUG	Scriptie	MA	Parco Regionale dell'Appia Antica - Heritage approaches, tourism and leisure development "
Hendrik Visser	RUG	Trainee	MA	Wisselwerking Italië en de Lage Landen
Steffie van der Weijden	VU	Scriptie	RMA	Challenging Testaccio – A New Start

4.2. Overzicht van de door het KNIR in 2018 verstrekte studiebeurzen voor studenten en onderzoekers.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang verblijf (in weken)
Saskia van Altena	KNIR/Academia Belgica	MA	Prints from the Low Countries	1 februari – 2 juli	21
Jeroen Bons	UvA	MA	Van neorealisme tot puur spektakel: de evolutie van filmtaal in Italië	3 september – 22 oktober	7
Daphne Bouman	VU	MA	Methodological research for valuing heritage in Testaccio	13 april – 11 mei	4
Anna de Bruyn	KNIR/Academia Belgica	MA	Prints from the Low Countries	3 september – 24 december	16
Anita Casarotto	UL	PhD	Scientific archaeological value of Marginal areas	5 april – 2 augustus	20
Marthe Donders	UL	MA	The influence of Roman expansion on currencies in Pompeii	5 februari – 26 maart	7
Thomas van Erp	RU	MA	Scriptielaboratorium	1 februari – 1 maart	4
Marlisa den Hartog	UL	PhD	Unveiling sexual indentities in Italy, 1450- 1550	22 oktober – 26 november	5
Kristel Henquet	UL	RMA	Terracotta uteri votives of the Italic Temple in Paestum	7 september – 11 oktober	5
Milou van Hout	UvA	PhD	Re-discovering cosmopolitan Trieste and Rijeka	12 maart – 13 april	4
Saakje de Jong	RUG	MA	Een commentaar over brief 75 van Hieronymus van Stridon	27 augustus – 15 oktober	7
Matthijs Jonker	UvA	Postdoc	De Mexicaanse schat	3 september – 30 november	12
Jelle Klinkenberg	RUG	MA	La guerra che noi preferiamo: The Reclamation of the Pontine Marshes as Described by Two Fascist Latin Texts	11 oktober – 22 november	6
Marijke Kooijman	UL	RMA	Julianus Apostata and Codex Theodosianus in Late Antiquity	26 november – 14 januari	7
Patricia Kret	UL	RMA	Beschermd door dingen. De invloed van objecten op het wegnemen van angst in de Klassieke Oudheid.	29 januari – 19 februari	3
Boudewijn Krijger	UvA	MA	Scriptielaboratorium	1 februari – 1 maart	4

Violette Mandry	UU	MA	Otto Marseus van Schrieck (1620-1678)	26 maart – 14 mei	7
Stef Moonen	RU	MA	Temple of Peace and the Temple of Divus Claudius	12 februari – 5 maart	3
Wieke de Neef	Ghent University	Postdoc	(Non-invasive) archaeological prospection methods	29 januari 23 april 2018	12
Miente Pietersma	RUG	RMA	Between spectacle and sport. Ideas and practices of the body in fifteenth and sixteenth-century Italy.	24 september – 31 december -	14
Luca Ricci	UL	RMA	Fregellae and its sanctuary to Aesculapius: an appraisal of quot	2 – 30 juli	4
Marianne Ritsema van Eck	UvA	Postdoc	St Helena and the city of Rome: re-inventing the late antique Christian past in early modernity (ca. 1450- 1650).	11 – 29 juli	3
Koen Scholten	UU	MA	Koolius et al.	12 maart – 24 juni	13
Willem Tielen	RUG	MA	Parco Regionale dell'Appia Antica - Heritage approaches, tourism and leisure development "	19 maart – 16 april	4
Lotte van ter Toolen	RuG	PhD	Artists' memorials in 15 th and 16 th century Rome	12 november – 15 december	4
Eline Verburg	Rijksmuseum van Oudheden/KNIR	MA	The birth of Etruscology in Northern Europe: the role of the RMO	1 maart – 24 mei	12
Hendrik Visser	RUG	MA	Wisselwerking Italië en de Lage Landen	29 januari – 5 maart	5
Steffie van der Weijden	VU	RMA	Challenging Testaccio – A New Start	29 januari – 19 maart	7

Bijlage 5 Samenwerking

Lijst van instellingen (niet NWIB), overheden en bedrijven waarmee het Instituut in het verslagjaar heeft samengewerkt.

- Nederlandse ambassade te Rome (Republiek Italië)
- Nederlandse ambassade bij de Heilige Stoel
- Nederlandse ambassade bij de instellingen van de Verenigde Naties te Rome (FAO)
- Gemeente Rome met onder andere Assessorato alla Crescita culturale di Roma Capitale (t.b.v. herstelwerkzaamheden *Fontana dei Libri*) en Zétema (Mese della cultura internazionale)
- Diverse buitenlandse academies in Rome onder meer British School, American Academy, Academia Belgica, Istituto Svedese, Villa Massimo, Académie de France Villa Medici, Österreichisches Historisches Institut Rom, Biblioteca Hertziana Max-Planck Institut für Kunstgeschichte, Istituto Svizzero
- Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte in Roma
- Soprintendenza Lazio
- Soprintendenza Etruria
- Diverse Nederlandse universiteiten en hogescholen, ondermeer TU Delft
- Diverse Italiaanse universiteiten en wetenschappelijke instellingen, in het bijzonder de Università degli Studi Roma Tre, Università degli Studi di Roma Tor Vergata, La Sapienza Università di Roma, Scuola Normale Superiore di Pisa, Università di Perugia, Università della Calabria, Università di Bologna, Università di Cassino e del Lazio Meridionale
- Diverse overige Europese en Amerikaanse universiteiten: Sorbonne Paris, Université de Savoie, Newcastle University, University of Copenhagen, University of Sydney, University of Oxford, Exeter University, Queens University, Saint Mary's University, Université de Fribourg
- Diverse nationale onderzoekscholen: OIKOS, Mediëvistiek, OSK, OSL, Huizinga Instituut
- Diverse Nederlandse middelbare scholen
- Masterlanguage
- KNAW
- Akademie van Kunsten
- Nederlands Letterenfonds
- Mondriaanfonds
- Fondazione Giuliani per l'arte contemporanea
- Visual Studies Rome Network
- Allard Pierson Museum (Amsterdam)
- Rijksmuseum voor Oudheden (Leiden)
- Centraal Museum (Utrecht)
- Rijksmuseum (Amsterdam)
- Stichting De Lage Landen
- Nederlands-Italiaanse vereniging
- Vaticaanse Musea
- Satricum museum
- Archeologisch museum Formello
- Gemeente Venosa
- Archeologische Dienst Molise
- Archeologische Dienst Basilicata
- Associazione Internazionale di Archeologia Classica
- Galleria Colonna
- Scuderie del Quirinale
- Villa Giulia Museum
- Uitgeverij Quasar
- Uitgeverij Fazi Editore
- Roma nel Cinquecento / Fondazione Besso
- Vatican Library School
- Accademia dell'Arcadia

- Het Fries Museum (Leeuwarden)
- Stichting Hermitage aan den Amstel
- Debatcentrum De Balie (Amsterdam)
- Klassiek Nederlands Verbond
- Ministero dei beni e delle attività culturali del turismo
- Stichting Wij zijn Romeinen
- Roma Aeterna
- Associazione Italiana Design della Comunicazione Visiva
- AIAP
- Journalisten van kranten Volksrant, Il Foglio, Il Fatto Quotidiano, The Times en tv-zender La 7
- Global Action – Diplomacy Education project
- OCW Programma Rijkstrainees
- Associazione Italiana biblioteche , sezione Lazio e Campania
- Open House Roma
- Accademia di Belle Arti di Roma
- European Cultural Foundation
- Rete di associazioni Secelo Europa
- Fryske Akademy
- Nederlandse School voor Openbaar Bestuur
- European Association for Urban History
- Werkgroep Italië Studies
- Houthoff Advocaten
- Fondazione Giorgio Cini
- Frontinus Gesellschaft
- Collezione Maramotti
- Academic Medical Center
- Societas Spinozana
- Stichting Landmerk
- AUGÉ Cultural Association
- Meertens Instituut
- AMUSE, Amici Municipio II (buurtvereniging)

Bijlage 6 Overzicht personeel

Situatie per 31-12-2018

Functie	Titel / naam	FTE
<i>Wetenschappelijke Staf</i>		
Directeur/stafid	Prof.dr. H.A. Hendrix	1
Stafid Kunstgeschiedenis	Dr. A.A. Witte	1
Stafid Geschiedenis	Dr. A. Pelgrom	1
Stafid Oudheid	Dr. T.D. Stek	1
Subtotaal wetenschappelijke staf		4
<i>Bibliotheek</i>		
Bibliothecaris / netwerkbeheerder	J. Mente BA	1
Assistent Bibliothecaris	A. Coccarelli	1
<i>Secretariaat</i>		
Secretaresse	A. Konkol BA	1
Financiën en gebouwenbeheer	M. Hinrichs	0.75
Secretaresse	Vacature	1
Secretaresse	Vacature	0.8
<i>Facilitaire Staf</i>		
Schoonmaker	M. Boukasse	1
Schoonmaker	F. Maggi	1
Subtotaal niet-wetenschappelijke staf		7.55
TOTAAL		11.55

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting 2018</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Realisatie 2017</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder	1.422.700	1.468.600	1.412.200
Deelnemende instellingen			
Universiteit van Amsterdam	26.200	25.626	25.626
Rijksuniversiteit Groningen	-	-	-
Universiteit Leiden	26.200	25.626	25.626
Universiteit Utrecht	26.200	25.626	25.626
Radboud Universiteit Nijmegen	26.200	25.626	25.626
Vrije Universiteit Amsterdam	26.200	25.626	25.626
Overige instellingen	-	-	-
Buitengewone baten			
vrijval subsidie OCW	80.000	80.000	80.000
Eigen inkomsten			
onderwijs	-	-	-
onderzoek	-	-	-
cultuur en maatschappelijke activiteiten	-	-	-
gastenverblijven	232.400	216.490	201.766
overig	85.000	307	307
Sponsors	-	-	-
Rente	500	-	-
Totaal baten	1.951.600	1.893.527	1.822.403

	<i>Begroting 2018</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Realisatie 2017</i>
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
Personeel (formatief)	519.960	557.946	513.065
Personeel (lokaal)	438.200	440.266	465.825
Totaal personele lasten	958.160	998.212	978.890
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*		25.693	10.513
Huisvestingskosten			
afschrijvingen	165.000	167.591	152.849
huur	13.000	-	-
schoonmaak & onderhoud	162.000	155.184	155.937
energie	53.600	44.968	47.713
Bibliotheek	52.500	35.968	58.411
Bureaunkosten			
communicatiekosten	4.000	7.685	7.281
reiskosten	12.000	27.499	20.794
kantoorbenodigdheden	8.000	11.411	11.587
overig	71.840	132.210	86.384
Afschrijvingen	30.500	14.665	17.528
Subsidies	-	-	-
Lidmaatschappen	-	-	-
Activiteitgebonden kosten			
onderwijs	30.000	70.654	9.831
onderzoek	131.000	50.893	135.454
culturele en maatschappelijke activiteiten	6.200	55.921	29.464
studenten en bursalen	244.800	71.441	76.973
Totaal materiële lasten	984.440	871.733	820.720
Totaal lasten	1.942.600	1.869.945	1.799.610
SALDO	9.000	23.582	22.793

* Incidentele inhuur specifieke expertise (juridisch, financieel, e.d.)

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden*	Termijn
Dr. Maartje van Gelder	UvA	UHD Vroegmoderne Geschiedenis	2015	2018	1
Prof.dr. Luiza Bialasiewicz	UvA	Hoogleraar Europese Studies	2017	2020	1
Prof.dr. Catrien Santing	RUG	Hoogleraar geschiedenis van de Middeleeuwen	2017	2020	2
Prof.dr. Sabrina Corbellini	RUG	Hoogleraar geschiedenis van het lezen in premodern Europa	2017	2020	2
Prof.dr. Jos Schaeken	UL	Hoogleraar Slavische talen	2015	2018	2
Prof.dr. Miguel John Versluys	UL	Hoogleraar mediterrane archeologie	2015	2018	2
Prof.mr.dr. Corjo Jansen	RU	Hoogleraar rechtsgeschiedenis en burgerlijk recht	2015	2018	1
Dr. Danielle Slootjes	RU	UD geschiedenis van de Late Oudheid	2017	2020	2
Dr. Ingrid Vermeulen	VU	UHD kunstgeschiedenis van de vroegmoderne tijd	2017	2020	1
Prof.dr. Jan Paul Crielaard	VU	Hoogleraar mediterrane pre- en protohistorische archeologie	2015	2018	2
Prof.dr. Leonard Rutgers (voorzitter)	UU	Hoogleraar geschiedenis van de Late oudheid	2015	2018	1
Prof.dr Koen Ottenheim	UU	Hoogleraar geschiedenis van de bouwkunst	2015	2018	1
Dr. Koen Hilberdink	KNAW	Hoofd Genootschap	2015	2018	2
Prof.dr. Charles van den Heuvel	KNAW	Hoofd afdeling Wetenschapsgeschiedenis Huygens ING	2017	2020	2
Prof.dr. Giovanna Fossati	Musea	Hoofdconservator EYE Filmmuseum	2017	2019	1
Prof.dr. Frits Scholten	Musea	Hoofdconservator beeldhouwkunst Rijksmuseum	2015	2019	1